

Millaista on olla professorina Tampereella?

Tätä kirjoittaessani Operatiiviset päivät on juuri saatu päätökseen.

Ohjelma oli jälleen kerran houkutteleva. Kiitoksia kaikille niistä iloisista jälleennäkemisistä, joita koin. Tämä introduktio on lähes sama kuin viimevuotisessa kirjoituksessani, mutta se voidaan toistaa kokemukseräisen innoitukseni vuoksi.

Tampereen lääketieteellinen tiedekunta on kokenut kovia. Vuonna 1994 eräs raati Suomessa päätti, että lääkäreitä valmistuu liikaa(!). Tässä maassa on ollut monenlaisia raateja, kaikki joskus oikeassa, joskus enemmän tai vähemmän väärässä. Asioita lobataan erilaisilla kekkereillä ja moninaisissa kinkereissä, kunnes saadaan ns. pohjoismaiseen demokratiaan sopiva ratkaisu, mikä saattaa pitää sisällään typeriä päätöksiä (Jouko Isolauri, suullinen tiedonanto). Niinpä päätettiin, että Tampereen lääketieteellinen tiedekunta lopetetaan kokonaan.

Tampereella oli joukko innostuneita opettajia ja professoreja, joiden koko elämänusko oli loppua tähän ”skandinaaviseen demokratiaan” perustuvaan päätökseen. Amos Pasternackin johdolla tiedekunta pelastettiin, ja se uudisti samalla koko koulutusohjelmansa. Tosin opiskelijoiden sisäänottomäärä alennettiin 40:een vuodessa, mutta se ei haitannut upouuden integroidun PBL (problem based learning) käyttöönottoa. Luennointia vähennettiin, koska tiedetään että luennosta jää käyttömuistiin alle 5 %. Opetus perustettiin tapaus-ongelmalähtöisten tutoristuntojen ja seminaarien pohjalle. Jälki ei ollut huonoa. Sisäänottomäärä nostettiin 105:een vuoteen 2002 mennessä. Sittemmin tiedekunnan opetusohjelma on saanut kolmesti valtakunnallisen laatuysikköpalkinnon. Tähän kasvualustaan/traumaan saavuin vuonna

2002. Kaikki opettajat ja uudet professorit käyvät kaksipäiväisen oman tutorkoulutuksen. Tutoreita on koulutettu tähän mennessä yli 475. Tässä koulutustyössä Kati Hakkaraisen (tiedekunnan koulutusjohtaja) panos on ollut aivan ratkaiseva. Viime keväänä Tampereen opiskelijapaikan saamiseen tarvittiin korkeammat pisteet kuin maamme muissa tiedekunnissa.

Itse olin oman tutorkoulutukseni jälkeen täynnä pyhää henkeä, jonka puhina ei ole vieläkään loppunut. Kahdeksan-yhdeksän-henkiselle ryhmälle heitetään potilastapaus, jota se saa pohtia koulutetun tutorin silmän alla. Jos keskustelun laineet heittäytyvät purren laitojen ulkopuolelle, tutor voi hienovaraisesti luovia venettä karikkojen ylitse. Istunnon lopussa ryhmä saa oppimistavoitteet, jotka pureskellaan seuraavassa istunnossa. Kun näihin potilastarinoihin vielä lisätään ”vanhan ketun” tarinat, lopputulos on täydellinen: opiskelijat muistavat ja oppivat. Tarinoilla on ihmeellinen taito! Oman efektinsä aiheuttaa opiskelijoiden nuoruuden into, joka nuorentaa itse tutoria ainakin 30 vuotta/istunto. Opiskelijat ovat lisäksi kriittisiä: heille ei voi syöttää mitään ”mutu” tietoa. Kaiken pitää perustua faktaan, muuten tulee kuulaa kylkeen.

Aivan oman hohtonsa itselleni tuo ns. suullinen tenttini, jonka pidän kuudennen kurssin kandidaateille 8–10 hengen porukoissa heti leikkausaliakson päätteeksi omassa huoneessani lisätuolien kera. Loistavat kliiniset opettajani Sanna Hoppu ja Anna-Maija Antman ovat teutaroineet heidän kanssaan kunniakkaasti jo edeltävät kolme viikkoa ja korostaneet, että prof. Lindgrenin tentin läpäisyvaatimus on Anestesiologian oppikirjan tiedot. Näin on hyvä. Kandidaatit tulevat huonee-

seeni kämmenet hikisinä (kättelen heidät). Tentin tyrskeet ja aiheet käyvät kuumina: leikkauskelpoisuuden arviosta hoidon lopettamispäätöksiin, koronaari- ja munuaisverenkierron nesteytykseen ja inotropiaan, turhien tutkimusten välttämisestä maalaisjärjen ylistykseen. Opiskelijat istuvat otsa rypyssä ja miettivät heille usein ennestään opettamattomia asioita. Aina on päästy yhteisymmärrykseen. Ja välillä nauretaan niin, että käytävällä ihmetellään. Vaikka ilmoitan kättelyssä reputusprosentin olevan 70, se on lopulta 0 %. Näin fiksua kandidaatteja on Tampereella!

Tuo ihmeolento Kati Hakkarainen on luonut opiskelijoiden sähköisen palautejärjestelmän. Kurssisuoritusta ei saa, ellei ole antanut palautetta. Olemme päässeet tämän 100 % palautteen perusteella pureutumaan opetuksen huonoimpiin kohtiin. Anestesiologian palaute ja suullinen tenttini ovat saaneet huippupisteytyksen. Siis, ei ole hassumpaa olla professorina Tampereella!

Jos en vielä ole saanut lukijoitani kateellisiksi, voin elvistellä tiedolla, että Tampereelle on erikoistumiskoulutukseen noin vuoden pituinen jono. Tampereen erikoistuvien porukka on erityisen

”special”. He keikkuvat ”rotvalliin” (katukäytävän reunus tamperelaisittain) reunalla ja pitävät yhtä. Olen heistä äärettömän onnellinen ja ylpeä! Tervetuloa vaan Manseen SATELin kokoukseen huhtikuussa 2010! Tätä tapahtumaa luotsaa SATELn puheenjohtaja Jenni Vierinen, tuo onnellinen Oiva-pojan äiti. Jennin totaalihammashymy on aseista riisuvan hämäävä. Jenniltä tulee aina asiallista kriittikää, ja syystä.

Kotini ja perheeni ovat Lauttasaassa, jonne palaan viikonlopuiksi kuten hiljattain eräänä perjantaina väitöskaronkan jälkeen. Olin toiminnut kustoksena ja istuin viitta päälläni hepeneissäni klo 22 lähteneen pendolinon ravintolavauvussa. Vaunu oli tietenkin tupaten täynnä ja pöytäni pelmahti tuntematon herraseurue. He ravisivat aikansa tupakointipisteessä, kunnes heistä rohkein aikansa köhittyään uskalsi kysyä: ”Ollaan tässä arvuuteltu, kuinka vanha sä oot ja mitä sä teet”. Valmistauduin pahimpaan... Herrat ilmoittivat: ”Olet 47-vuotias opettaja!” Kerrottuaani olevani 62-vuotias professori, heidän mandibulansa valahtivat useita senttimetrejä alaspäin ja avonaisen suiden tukkimiseksi tietysti tarjosin oluet! ☐

Arvi Viikari-Hankala